

AUGLÝSING

174

27. sept.

um breyting á lyfsöluskrá I, frá 15. marz 1951.

Frá og með 1. október 1951 og þar til öðruvísi verður ákveðið hækkar um 10% verð á lyfjum samkvæmt lyfsöluskrá I frá 15. marz 1951, einnig verð á ílátum og umbúðum, svo og vinnu við lyfjagerð.

Heilbrigðismálaráðuneytið, 27. september 1951.

Steingrímur Steinþórsson.

Gústav A. Jónasson.

REGLUGERÐ

175

27. sept.

fyrir Menntaskóla.

I. KAFLI

Markmið skólanna og skipulag.

1. gr.

Markmið skólanna er að efla þroska nemenda sinna, veita þeim framhaldsmenntun að loknu miðskólanámi og búa þá undir háskólanám.

2. gr.

Í skólunum eru 4 ársbekkir, og greinast 3 efstu bekkirnir í 2 deildir: máladeild og stærðfræðideild.

3. gr.

Skólarnir eru jafnt fyrir konur sem karla.

II. KAFLI

Um inntöku nemenda í skólana.

4. gr.

Skólastjórn úrskurðar um inntöku nemenda í skóla.

5. gr.

Þessi eru almenn inntökuskilyrði:

1. að nemandi, sem tekinn er í 1. bekk, sé fullra 16 ára um næstu áramót. Aldursákvæði samkvæmt þessu gilda um inntöku í aðra bekki. Skólastjórn getur veitt undanþágu frá þessum ákvæðum;
2. að hann hafi engan næman sjúkdóm, sem öðrum geti að meini orðið;
3. að hann sé óspilltur að siðferði;
4. að hann leggi fram fæðingarvottorð, vottorð um miðskólapróf og önnur vottorð, sem skólastjóri kann að æskja.

6. gr.

Þeir einir geta fengið inngöngu í skólana, er lokið hafa miðskólaprófi bóknámsdeildar með þeirri einkunn, sem tilskilin er, sbr. reglugerð um miðskólapróf í bóknaámsdeild. En leyfi ekki húsrúm menntaskólanna að við öllum sé tekið, er slíka

175 einkunn hljóta, getur skólastjóri með samþykki menntamálaráðuneytisins ákveðið 27. sept. hærri lágmarkseinkunn til inntöku í skólann eitt skólaár í senn.

7. gr.

Veita má nemendum inntöku í aðra bekk skólanna en neðsta bekk, enda sýni þeir með prófi eða skilríkjum, er skólastjóri metur gild, að þeir hafi hlotið til þess nægilegan undirbúning.

III. KAFLI

Um kennslu og námsefni.

8. gr.

Í skólunum skal kenna: íslenzku, dönsku, ensku, þýzku, frönsku, latínu, sögu, félagsfræði og trúarbrögð, náttúrufræði, eðlisfræði og efnafræði, stærðfræði, stjörnufræði, bókfærslu, leikfimi og söng. — Heimilt er stjórnnum skólanna að fjölga kennslugreinum eða fækka, að fengnu samþykki menntamálaráðuneytisins.

9. gr.

Skipta skal námsgreinum á milli bekkja sem næst því, er hér segir:

	1. b. st.	2. b. málad. st.	2. b. stfrd. st.	3. b. málad. st.	3. b. stfrd. st.	4. b. málad. st.	4. b. stfrd. st.
Íslenzka	5	4	4	4	4	4	4
Danska	4	4	3	0	0	0	0
Enska	5	5	4	4	0	5	0
Þýzka	4	3	4	3	4	4	0
Franska	0	0	0	5	4	6	5
Latína	0	6	4	6	0	6	0
Saga, félagsfræði og trúarbrögð	3	3	0	3	4	3	4
Náttúrufræði	0	3	3	3	3	3	3
Eðlis- og efnafræði	3	2	4	0	7	0	7
Stærðfræði	6	2	6	4	6	0	6
Stjörnufræði	0	0	0	0	0	0	2
Bókfærsla	2	0	0	0	0	0	0
Leikfimi	3	3	3	3	3	3	3
Söngur	1	1	1	1	1	1	1
Samtals	36	36	36	36	36	35	35

10. gr.

Heimilt er að skipta námsgreinum á annan veg, t. d. dögum eða vikum, ef hentara þykir, enda haldist sama hlutfall milli námsgreina, sem hér er gert ráð fyrir.

Námsefni og markmið kennslu skal vera sem hér segir:

1. Íslenzka: Námið greinist í þrennt:

a. *Íslenzk málfræði og vandlega lesnir textar.* Í málfræði skal nema sem hér segir: Ágrip af íslenzkri hljóðfræði, hljóðbreytingafræði, beygingafræði, orðmyndunarfræði, merkingarfræði og auka lítils háttar við þá setningafræði, sem numin er til landsprófs. Vandlega lesna texta skal velja með hliðsjón af því, að orðaforði nemenda aukist og þeir kynnist helztu aðferðum við textaskýringar. Textarnir skulu valdir bæði úr fornþekktum og bókmenntum síðari alda, einkum 19. aldar.

b. *Efnislega lesnir textar og bókmenntasaga.* Nemendur skulu nema ágrip af

islenzkri bókmenntasögu frá upphafi til vorra daga. Þeir skulu einnig lesa 175 allmikið í sambandi við bókmenntasögunámið, þar á meðal heil ritverk, og 27. sept. kynna sér efni þeirra, hugsun og stefnu höfunda.

- c. *Íslenzk ritgerð*. Nemendur skulu gera ritgerðir, svo oft sem þurfa þykir, bæði almenns eðlis og fræðilegs. Skal kennslan miða að því, að nemendur geti látið hugsanir sínar í ljós á skýran og skipulegan hátt á vönduðu máli. Keppa skal og að því, að stafsetningu og greinarmerkjasetningu sé sem minnst ábótavant. Á stúdentsprófi skulu nemendur mega velja um þrjú ritgerðarefni, og sé eitt almenns efnis, eitt sögulegs efnis og eitt náttúrufræðilegt.

2. **Danska:** Nemendur skulu læra að lesa málið með góðum framburði og tala það og rita sæmilega. Þeir skulu lesa svo mikið af dönsku máli, óbundnu og bundnu, aðallega nútíðarmáli, að þeir verði vel læsir á nútíðarbókmenntir Dana. Þeir skulu kynnast ýmsum tegundum ritaðs máls, svo að þeir geti orðið læsir á algengar danskar fræðibækur. Jafnframt skulu þeir fræðast um merkustu rithöfunda Dana á seinni tímum. Enn fremur skulu þeir læra ágrip danskrar málfræði. Skriflegar æfingar skulu gerðar í því skyni, að nemendur geti villulítið snúið úr íslenzku á dönsku stuttum kafla, hæfilega þungum, og samið stutta ritgerð á dönsku almenns efnis.

Gefa skal nemendum kost á að kynnast norsku og sænsku nútíðarmáli, eftir því sem tími vinnst til.

3. Enska:

- a. Í máladeild: Nemendur skulu lesa svo mikið af ýmiss konar ensku máli, einkum óbundnu nútíðarmáli, að þeir verði sæmilega læsir á ensku. Þeir skulu og nema góðan framburð og meginatriði enskrar málfræði. Talæfingar skulu þeir hafa eftir þörfum og einn stíl eða ritgerð á viku í hverjum bekk. Síðari árin skulu þeir hraðlesa einhverj ensk rit undir umsjón kennara.
- b. Í stærðfræðideild: Nemendur skulu lesa svo mikið af venjulegu ensku nútíðarmáli, aðallega óbundnu máli, að þeir geti kallazt sæmilega læsir á ensku. Þeir skulu og nema góðan framburð og helztu atriði enskrar málfræði. Talæfingar og stíla skulu þeir hafa, eftir því sem við verður komið.

4. **Þýzka:** Nemendur skulu lesa svo mikið af ýmiss konar þýzku máli, óbundnu og bundnu, að þeir verði sæmilega læsir á almennt nútíðarmál. Þeir skulu læra góðan framburð og meginatriði þýzkrar málfræði. Enn fremur skal hafa talæfingar, endursagnir eða annað því líkt, eftir því sem tími vinnst til.

Nemendur skulu gera skriflegar æfingar öðru hverju, einkum til styrktar málfræðináminu, en þó einnig almenns eðlis. Auk þess má, einkum í máladeild, láta nemendur gera nokkrar léttar ritgerðir, annað hvort heima eða í kennslustundum með orðabók.

5. **Franska:** Nemendur skulu læra góðan framburð á málinu og meginatriði franskrar málfræði. Þeir skulu lesa svo mikið í frönsku máli, að þeir verði sæmilega læsir á franskar bækur almenns efnis. Svo skal og hafa nokkrar æfingar í kennslustundum, munnlegar eða skriflegar, eftir því sem tími vinnst til.

6. Latína:

- a. Í máladeild: Nemendur skulu lesa svo mikið, einkum af óbundnu máli latnesku, aðallega gullaldarmáli, að þeir geti skilið auðveld rit latnesk í óbundnu máli. Skulu þeir ná festu í beygingafræði og læra helztu atriði setningafræðinnar. Einnig skulu þeir vandir við að finna skyldleika latneskra orðstofna og orða eða orðstofna í nýju málunum.

Nemendur skulu gera skriflegar æfingar öðru hverju til styrktar málfræðináminu, og í efsta bekk má verja til þess 1 stund á viku hverri.

- b. Í stærðfræðideild: Nemendur skulu læra vel beygingafræðina og kynnast helztu frumgreinum setningafræðinnar. Til styrktar málfræðináminu skulu þeir lesa eins mikið í óbundnu máli latnesku og tími vinnst til. Nemendum skal bent á latneska orðstofna í nýju málunum, einkum í fræðiorðum, eftir því sem tök eru á.

Til stuðnings málfræðináminu má hafa skriflegar æfingar öðru hverju.

7. **Saga, félagsfræði og trúarbrögð:** Nemendur skulu fá ljóst yfirlit yfir sögu íslensku þjóðarinnar frá elztu tímum í sambandi við almenna sögu. Þeir skulu og nema almenna mannkynssögu. Einkum skal lögð áherzla á, að þeir fái glöggan skilning á andlegri, efnalegri og félagslegri þróun og geti rakið helztu söguleg orsakasambönd. Bæði í Íslandssögu og almennri sögu skal einkum lögð áherzla á tímabilið frá miðri 18. öld til vorra daga.

Í félagsfræði skulu nemendur fá yfirlit yfir stjórnarskipun Íslands, stjórn sveita og bæja og skipulag atvinnumála, fjármála og félagsmála. Auk þess skulu þeir, eftir því sem tími vinnst til, kynnast stjórnarskipun ýmissa annarra menningarrikja.

Nemendur skulu kynnast helztu trúarbrögðum og þróun þeirra, með sérstöku tilliti til kristinnar.

8. **Náttúrufræði:** Nemendur skulu kynnast merkustu lögmálum og fyrirbrigðum náttúrunnar og fá skilning á gildi náttúruvísindanna fyrir atvinnuhætti manna og líf. Þeir skulu nema ágríp af: 1) jarðfræði, einkum almennri jarðfræði, 2) eðlislýsingu lofts og sjávar, hvort tveggja með sérstöku tilliti til Íslands, 3) lífeðlisfræði, með tilliti til heilsufræði, 4) almennri líffræði.

Við kennsluna skal áherzla lögð á að glæða athyglisgáfu nemenda, hvetja þá til sjálfstæðrar athugunar og kynna þeim helztu rannsóknartæki og rannsóknaraðferðir. Í því skyni skulu haldin námskeið á þeim tíma, er hentastur þykir, til þess að nemendur geti safnað náttúrugrípum og rannsakað þá undir handleiðslu kennara.

9. **Eðlisfræði og efnafræði:**

- a. Í 1. bekk: Efnafræði: Nemendur skulu læra um atóm og molekul og verða leiknir í að nota táknmál efnafræðinnar um einfaldar efnabreytingar og reikna út þyngdarhlutföll og rúmmálshlutföll. Þeir skulu og læra um eðli efna og efnabreytingar. Kennslan skal styðjast við tilraunir, er nemendur hafi séð eða sjálfir gert, eftir því sem við verður komið.

- b. Í máladeild: Eðlisfræði: Nemendur skulu læra ágríp af varmafræði og rafmagnsfræði og gera einfaldar mælingar. Þeir skulu og fá fræðslu um helztu aflvélar og rafmagnsvélar.

- c. Í stærðfræðideild: Nemendur skulu öðlast þekkingu á lögmálum náttúrunnar, gildi náttúruvísindanna fyrir menningu nútímans og fá nokkra æfingu í starfsháttum tæknivísinda. Nýjungar í eðlisfræði skulu teknar til meðferðar, eftir því sem hentugt kann að þykja.

- I. Efnafræði: Nemendur skulu læra um helztu frumefni og merkustu sambönd þeirra. Skulu einkum teknar til meðferðar efnabreytingar og sambönd, er hafa hagnýtt gildi eða henta þykja til æfinga og aukins skilnings á kemiskum lögmálum (theoretiskri efnafræði).

- II. Eðlisfræði: Nemendur skulu læra allýtarlegt ágríp af mekanískri eðlisfræði, varmafræði, ljósfræði og rafmagnsfræði. Skal kennslan öll styðjast við tilraunir, eftir því sem við verður komið, enda sé og nokkrum

hluta kennslutímans varið til verklegra æfinga og mælinga, er nemendur 175
geri sjálfir með leiðsögn kennara.

27. sept.

10. Stærðfræði:

- a. Í 1. bekk: Farið skal rækilega yfir meginatriði námsefnis miðskólanna. Enn fremur skal lærð rúmfræði og nokkur undirstöðuatríði hornafræði.
- b. Í máladeild: Lesið skal framhald af algebru miðskólastigsins og ágríp af hagnýtri stærðfræði.
- c. Í stærðfræðideild: Nemendur skulu læra rækilega um reellar tölur, föll og einfaldrar rúmmyndir og fá leikni í talnareikningi og meðferð stærðfræðilegra formúlna. Skal læra algebru og geometríu og allýtarlegt ágríp af hornafræði, analytískri geometríu og differential- og integralreikningi.

11. Stjörnufræði: Nemendur skulu læra um stjörnuhimininn og hreyfingu himinhnatta og fá nokkra fræðslu um eðli þeirra og ástand. Þeir skulu og kynnst merkustu mælingaraðferðum og mælitækjum stjörnufræðinnar.

12. Bókfærsla: Nemendur skulu læra um algengustu viðskipti og reikningsfærslur verzlana og kynnst algengustu hagfræðihugtökum. Þeir skulu læra tvöfalt bókfærslukerfi og fá leikni í að færa í dálkabók bæði algeng viðskipti og byrjunar- og lokafærslur og kunna að gera yfirlit um efnahag, tap og gróða. Enn fremur skulu þeir kynnst helztu bókum einfaldrar bókfærslu og vita í höfuðdráttum, hvernig reikningar eru gerðir.

13. Leikfimi: Nemendur skulu iðka líkamsæfingar eftir vísindalegu kerfi, svo og íþróttir og leiki, eftir aldri þeirra og þroska. Skal leggja áherzlu á að halda við og efla líkamsþroska nemenda, vinna á móti óhollum vanastellingum, herða skap og vilja, fegra limaburð og fas og vekja áhuga og skilning á líkamsrækt og hreinlæti. Allir nemendur skulu læra sund.

Gæta skal þess, þá er stundaskrá er samin, að fimleikastundum sé komið fyrir á svo hentugan hátt sem unnt er.

14. Söngur: Nemendur skulu læra helztu undirstöðuatríði söngfræðinnar. Þeir skulu og æfðir, eftir því sem þeir hafa hæfileika til, bæði í einrödduðum og margrödduðum söng.

Vali lestrarefnis í erlendum málum skal misjafnlega hagað í máladeild og stærðfræðideild eftir eðli og markmiði deildanna. Í stærðfræðideild skal leggja minni áherzlu á málfræði, en fremur leitast við að gera nemendur færa um lestur fræðibóka.

Að öðru leyti skulu stjórnir skólanna kveða nánar á um námsefni: kennslubækur og blaðsíðufjölda í hverri grein.

11. gr.

Leitast skal við að kenna nemendum sjálfstæð vinnubrögð, t. d. notkun handbóka og annarra fræðibóka, ýmiss konar rannsóknir og tilraunir. Eftir því sem ofar kemur í skólann, skal draga úr beinum yfirheyrslum, t. d. nákvæmum þýðingum úr erlendum málum í hverri kennslustund, en fá nemendum jafnframt frjálsari viðfangsefni, sem þeir vinna að með leiðsögn kennara.

12. gr.

Flytja skal utan kennslustunda erindi um ýmis efni, er megi verða nemendum til fróðleiks og hollrar skemmtunar.

Til þessa má fá fyrirlesara utan skólans, og er heimilt að greiða kostnað við það af óvissum útgjöldum skólanna.

175

27. sept.

Kennslan skal í hvívetna miða að því að glæða sjálfstæða hugsun og siðgæðis-
þroska nemenda.

13. gr.

14. gr.

Kennarar skulu, hver í sinni kennslugrein, leitast við að venja nemendur á að
setja hugsanir sínar fram skýrt og skipulega á góðri íslenzku, hvort heldur er í ræðu
eða riti.

15. gr.

Skólastjórn skal gæta þess, að námspoli nemenda sé ekki ofboðið með mikilli
vinnu. Einkum ber að hafa þetta í huga, þegar ákveðin eru próf eða skriflegar æf-
ingar, sem krefjast mikils undirbúnings.

IV. KAFLI

Um próf.

16. gr.

Árspróf skal halda að loknu námi 1., 2. og 3. bekkjar og burtfararpróf, er nefnist
stúdentspróf, að loknu námi 4. bekkjar.

Árspróf skulu haldin seinni hluta máímánaðar og stúdentspróf fyrri hluta júní-
mánaðar. Skólastjórnir kveða á um upplestrarleyfi.

Lokapróf í þeim námsgreinum, sem ekki eru kenndar í efsta bekk hvorrar deildar,
teljast til stúdentsprófs, enda séu þau háð sömu reglum og eftirliti. Þau skulu haldin
eins og hér segir:

a. Í 1. bekk: Í bókfærslu.

b. Í 2. bekk: Í dönsku og eðlisfræði í máladeild, en dönsku, ensku og latínu í
stærðfræðideild.

c. Í 3. bekk: Í stærðfræði í máladeild, en þýzku í stærðfræðideild.

A. Árspróf.

17. gr.

Árspróf skal sýna, hvort nemandi hafi öðlazt nægilega þekkingu og þroska til
þess að flytjast upp í næsta bekk.

18. gr.

Þeir, sem staðizt hafa árspróf bekkjar, hafa rétt til að halda áfram námi í næsta
bekk fyrir ofan. Þó getur skólastjórn synjað nemanda um uppflutning, ef vist hans
í skólanum er talin skaðleg fyrir stofnunina.

Nú hefur nemandi setið 2 ár í sama bekk og stenztt ekki árspróf bekkjarins.
Skal honum þá ekki leyfð vist í skólanum lengur.

19. gr.

Árspróf er munnlegt eða skriflegt (verklegt).

Skólastjórn getur ákveðið, að í stað munnlegs prófs komi skriflegt próf í til-
teknum greinum eða öllum.

20. gr.

Einkunnir í greinum, þar sem árspróf telst stúdentspróf, skulu einnig taldar til
fullnaðareinkunnar við árspróf. Hins vegar skulu einkunnir í bókfærslu eigi hafa
áhrif á fullnaðareinkunn við stúdentspróf.

21. gr.

Til þess að standast árspróf þarf fullnaðareinkunnina 5.00 eða meira.

Þó má leyfa nemanda með lægri einkunn að setjast í næsta bekk fyrir ofan

sem óreglulegum nemanda, ef hann hefur frábæra hæfileika í einhverri grein, enda komi til einróma samþykki stjórnar skólans. 175

27. sept.

B. Stúdentspróf.

22. gr.

Stúdentspróf skal sýna, hvort nemandi hafi öðlzt þá þekkingu og þann þroska, er lög skólanna og reglugerð mæla fyrir.

23. gr.

Rétt til þess að þreyta stúdentspróf hafa þeir, er staðizt hafa miðskólapróf í bóknámsdeild með tiltekinni lágmarkseinkunn, sbr. 6. gr. Skólastjórn getur krafizt þess, að utanskólanemendur leggi fram námsskilríki, er hún metur gild.

Líða skulu að jafnaði 4 ár milli miðskólaprófs og stúdentsprófs. Þó getur skólastjórn, ef ástæða er til, leyft nemanda að þreyta stúdentspróf eftir styttri eða lengri tíma.

24. gr.

Stúdentspróf er munnlegt og skriflegt (verklegt).

Prófa skal bæði munnlega og skriflega (verklega) í íslenzku, dönsku, ensku, þýzku og latínu í máladeild, en í íslenzku, dönsku, stærðfræði og eðlisfræði í stærðfræðideild.

Skrifleg próf skulu vera þannig: Í íslenzku: ritgerð, og fá nemendur að velja á milli eigi færri en þriggja verkefna; í dönsku: þýðing úr íslenzku á dönsku og ritgerð á dönsku; í ensku: still eða (og) ritgerð; í þýzku: still eða (og) ritgerð; í latínu: þýðing úr latínu lesinni og ólesinni og still; í eðlisfræði og efnafræði: tilraunir og skrifleg greinargerð; í stærðfræði: verkefni úr ólesinni stærðfræði.

Stjórnir skólanna ákveða, hvort próf í öðrum greinum skuli vera munnlegt eða skriflegt (verklegt).

25. gr.

Skytt er hverjum nemanda að ljúka stúdentsprófi í öllum þeim greinum, sem kenndar eru í skólanum, nema söng. Þó getur skólastjóri veitt nemanda undanþágu frá prófi í leikfimi, ef gildar ástæður eru til, að dómi skólalæknis.

Kennari getur, með samþykki skólastjórnar, leyft innanskólanemendum að sleppa til prófs nokkru af námsefni í sinni grein, einkum því, er þeir hafa lokið ársprófi í.

V. KAFLI

Önnur ákvæði um próf.

26. gr.

Miða skal próf við námstilhögun og kröfur í hverri grein. Í málum og stærðfræði má prófa í ólesnu efni, munnlega eða skriflega, enda sé efnið valið í samræmi við það, sem lesið hefur verið.

27. gr.

Nú getur nemandi ekki þreytt próf sakir veikinda eða annarra gildra forfalla, og getur þá skólastjórn leyft honum að ljúka prófi í öllum eða tilteknum greinum í byrjun næsta skólaárs.

28. gr.

Skólastjórn getur flutt nemendur með háa árseinkunn upp úr bekk próflaust, ef gildar ástæður eru til. Á sama hátt getur hún fellt niður árspróf í tilteknum námsgreinum.

175

27. sept.

29. gr.

Umsóknir um leyfi til þess að þreyta próf skulu komnar til skólastjóra fyrir 1. maí.

Nemendur skólanna þurfa ekki að senda slíkar umsóknir.

30. gr.

Kennarar skólanna prófa hver í sinni grein.

Prófdómara við árspróf skipar skólastjóri úr hópi kennara.

Við stúdentspróf dæma hlutaðeigandi kennarar og prófdómarar, einn í hverri grein, skipaðir af menntamálaráðuneytinu að fengnum tillögum háskólaráðs og skólastjóra. Prófdómarar við stúdentspróf skulu velja skrifleg prófverkefni í samráði við kennara og afhenda þau skólastjóra í tæka tíð.

Að loknu skriflegu prófi tekur kennari við úrlausnum, leiðréttir þær og dæmir, en síðan prófdómari, og koma þeir sér saman um einkunn. Ef ágreiningur verður um einkunn, hvort heldur er fyrir munnlega eða skriflega úrlausn, skal taka meðaltal einkunna kennara og prófdómara.

31. gr.

Öllum er heimilt að hlusta á munnleg próf, enda trufli þeir á engan hátt prófið.

32. gr.

Allir þeir, er þreyta stúdentspróf, skulu greiða prófgjald, er skólastjórnir ákveða. Rennur það í Skólasjóð (Rvk.) og Nemendasjóð (Ak.).

33. gr.

Við skrifleg próf má nota þau gögn ein, er skólastjórn leyfir.

Nemendur, sem staðnir eru að því að nota óleyfileg gögn eða veita eða þiggja hjálp við próf, hafa fyrirgert rétti til þess að ljúka prófi í það sinn. Skal minna nemendur á þetta ákvæði, áður en skrifleg próf hefjast.

34. gr.

Við skrifleg próf annast skólarnir eftirlit. Við stúdentspróf hafa prófdómarar rétt til eftirlits.

35. gr.

Við skrifleg árspróf skal ætla hverri grein 1—3 stundir. Þó má ætla íslenzku og skriflegri stærðfræði allt að 4 stundum.

Við skriflegt stúdentspróf skal ætla hverri grein 3—4 stundir. Þó er heimilt að ætla íslenzkri ritgerð allt að 6 stundum.

36. gr.

Við árspróf má hafa tvö skrifleg próf á dag, en við stúdentspróf eitt.

37. gr.

Nemendur, er lokið hafa stúdentsprófi, skulu fá vottorð, er sýni einkunnir þeirra í einstökum greinum, svo og fullnaðareinkunn. Nemendur, er hverfa úr skóla án þess að ljúka stúdentsprófi, eiga rétt á að fá vottorð, er sýni einkunnir þeirra við síðasta árspróf, sem þeir hafa lokið í skólanum, eða síðustu námseinkunn.

VI. KAFLI

Um einkunnagjafir og einkunnir.

175

27. sept.

38. gr.

Kennarar skólanna skulu gefa nemendum einkunnir hver í sinni grein einu sinni eða tvisvar á vetri. Einkunnir þessar nefnast námseinkunnir, og eru þær bráðabirgðadómur kennara um kunnáttu nemenda og framfarir. Skulu þær birtar nemendum eða forráðamönnum þeirra. Á sama hátt skulu kennarar gefa nemendum einkunnir í lok kennslunnar ár hvert. Nefnast þær árseinkunnir og er úrslitadómur kennara um kunnáttu nemenda og afköst. Nú fullnægja ekki árseinkunnir nemenda þeim skilyrðum, sem sett eru um uppflutning úr bekk, og skal honum þá óheimilt að þreyta árspróf á því ári, nema leyfi skólastjórnar komi til.

39. gr.

Námseinkunnir og árseinkunnir skal gefa nemendum í öllum greinum, sem þeir læra í skólunum, nema söng. Þó skal eigi gefa nemendum, sem undanþegni eru námi í leikfimi, einkunn í þeirri grein.

Námseinkunn og árseinkunn skal vera tvöföld í sömu greinum sem við árspróf og stúdentspróf (sbr. 40. gr.).

40. gr.

Gefa skal tvær einkunnir, aðra fyrir munnlega frammistöðu eða skriflega úrlausn á lesnu efni, en hina fyrir skriflega úrlausn á ólesnu efni í þessum greinum:

- Í íslenzku við árspróf 1. bekkjar.
- Í íslenzku og ensku við árspróf og stúdentspróf máladeildar.
- Í íslenzku og stærðfræði við árspróf og stúdentspróf stærðfræðideildar. Fyrir verklega eðlisfræði skal gefa árseinkunn.

Í öðrum greinum skal gefa eina einkunn. Þar, sem kennsla í þeim er bæði munnleg og skrifleg, skal taka jafnt tillit til hvors tveggja.

Skólastjórnir geta með samþykki menntamálaráðuneytisins ákveðið, að einkunnir í munnlegri (lesinni) íslenzku á stúdentsprófi skuli vera tvær, önnur fyrir málfræði og vandlega lesna texta, en hin fyrir bókmenntasögu og texta, sem lesnir eru í sambandi við hana, enda séu námseinkunn og árseinkunn gefnar á sama hátt.

41. gr.

Við stúdentspróf skulu kennarar í sameiningu gefa skólanemendum einkunn fyrir hegðun (og stundvísi). Einkunn þessi hefur ekki áhrif á fullnaðareinkunn.

42. gr.

Einkunnir skal gefa í tölum frá 1 til 10, heilum tölum og fimmtu hlutum. Tíundu hlutar geta komið fram sem prófseinkunn við samanburð á einkunnum prófdómara og kennara. Gefa skal og einkunnina 0 fyrir afleita frammistöðu, enda fellir hún, sbr. 44. gr.

43. gr.

Fullnaðareinkunn skólanemenda er meðaltal af meðalárseinkunn og meðalprófs-einkunn þeirra, og skal finna hana þannig, að tekið sé fyrst meðaltal árseinkunna og meðaltal prófseinkunna og síðan meðaltal þeirra meðaltala. Meðaltöl þessi skal reikna með 2 aukastöfum (decimölum).

Nú fellur niður próf í tilteknum greinum, sbr. 28. gr., og skal þá árseinkunn nemenda í þeim greinum einnig talin sem prófseinkunn.

Fullnaðareinkunn utanskólanemenda er meðaltal prófseinkunna þeirra reiknuð með 2 aukastöfum.

175

27. sept.

44. gr.
Til þess að nemandi standist próf, má fullnaðareinkunn hans ekki vera lægri en 5.00. Þó stenzst enginn próf, er fengið hefur 0 í einni grein (né 1 í fleiri greinum en einni).

Fullnaðareinkunnirnar	5.00—5.99	teljast	þriðja einkunn.
—	6.00—7.24	—	önnur einkunn.
—	7.25—8.99	—	fyrsta einkunn.
—	9.00—10.00	—	ágætiseinkunn.

Skólastjórn setur nánari fyrirmæli um það, hvernig beita skuli einkunnastiga þessum, og má þar kveða á um lágmarkskröfur til kunnáttu í einstökum námsgreinum eða setja reglur um, að léleg kunnátta í fleiri en einni grein skuli teljast ófullnægjandi, á líkan hátt og afleit kunnáttu í einni, samkv. 1. málsg. þessarar greinar.

45. gr.

Rita skal í löggilta einkunnabók námseinkunnir, árseinkunnir og prófseinkunnir, meðaltölu þeirra og fullnaðareinkunn, og einkunnir fyrir hegðun.

Á stúdentsprófsskírteini skal rita árseinkunnir og prófseinkunnir, fullnaðareinkunn og einkunn fyrir hegðun.

VII. KAFLI

Um stjórn skólanna og starfsmenn.

46. gr.

Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn skólanna.

47. gr.

Skólastjóri og fastir kennarar hafa með höndum stjórn hvors skóla um sig. Fastir kennarar skulu skipaðir af forseta Íslands og hafa lokið fullnaðarprófi við háskóla eða aðra sambærilega stofnun í aðalgreinum þeim, er þeir kenna. Þeir skulu einnig hafa numið uppeldisfræði og stundað kennsluæfingar.

Þessi ákvæði ná eigi til þeirra kennara, sem nú eru fastir kennarar skólanna. Undanþágu frá þessum ákvæðum má enn fremur veita, er sérstaklega stendur á og þörf krefur.

Tölu fastra kennara skal miða við, að einn fastur kennari komi að jafnaði á hverja bekkjardeild.

Fastir kennarar verða yfirkennarar, er þeir hafa kennt við skólana fulla kennslu í 16 ár.

48. gr.

Skólastjórar ráða stundakennara og annað starfsfólk skólanna með samþykki menntamálaráðuneytisins, sbr. þó 61. gr.

49. gr.

Skólastjóri hefur yfirumsjón með starfi og rekstri skólans, húsum hans og munum, og fer með fjárreiður hans allar. Hann skal eftir föngum hafa eftirlit með því, að kennarar og aðrir starfsmenn skólans ræki skyldu sína, og vanda um við þá, ef út af ber. Skylt er honum og að geyma og ávaxta sjóði skólans og nemenda. Ársreikningar skólanna, ásamt fylgiskjölum, skulu sendir endurskoðunardeild fjármálaráðuneytisins til endurskoðunar.

Í forföllum skólastjóra annast elzti fastur kennari störf hans, nema skólastjóri hafi gert aðra ráðstöfun.

50. gr.

175

Skólastjóri skal með aðstoð kennara fylgjast sem bezt með framförum, hegðun og iðni nemenda og kynna sér eftir föngum hagi þeirra hvers um sig, gáfur, skapferli og hegðun.

Skýlt er honum að gefa skýrslu um framfarir og hegðun nemenda, ef forráðamenn óska þess. Þá ber honum og að tilkynna forráðamanni, ef nemandi vanrækir námið, brýtur reglur skólans og skipast ekki við áminningar. Ásamt skólalækni og leikfimikennara skal skólastjóri hafa eftirlit með heilsufari og líkamsþroska nemenda og gæta þess, að heilsu þeirra sé ekki ofboðið í skólanum.

51. gr.

Skýlt er föstum kennara að kenna allt að 27 kennslustundir á viku, en fækka má kennslustundum hans niður í 22, er hann verður 55 ára, og 17, er hann verður 60 ára. Ákvæði þessi ná þó eigi til þeirra kennara, er settir hafa verið við skólann, áður en lög nr. 58 7. maí 1946, um menntaskóla, tóku gildi. Kennsluskylda þeirra ter eftir ákvæðum reglugerðar fyrir Menntaskólann í Reykjavík frá 8. febr. 1937. — Yfirstjórn skólans ákveður kennsluskyldu skólastjóra.

Fækka má skyldustundum fastra kennara, sem hafa mikla heimavinnu vegna skriflegra úrlausna nemenda eða aukastörf, sem skólastjórn hefur falið þeim (sbr. 52. gr.). Fækkun þessi getur numið allt að 5 stundum á viku.

52. gr.

Skýlt er kennurum að takast á hendur aukastörf í skólans þágu, eftir því sem skólastjórn ákveður, svo sem umsjón með söfnum skólans, eftirlit með samkomum nemenda og aðstoð við félagsstarfsemi í skólanum. Heimilt er skólastjórn að fækka skyldustundum kennara, samkv. 51. gr., ef slík aukastörf verða mikil og koma misjafnt niður.

53. gr.

Skýlt er kennurum að fylgjast rækilega með framförum nemenda og ástundun við námið. Í því skyni skal hafa prófæfingar, skriflegar eða munnlegar, þó eigi oftar en einu sinni í mánuði, og ber kennurum að hafa samráð um slíkar æfingar, svo að þær komi sem jafnast niður.

54. gr.

Hverjum kennara er skýlt að hafa umsjón með einni bekkjardeild skólans, eftir því sem skólastjóri ákveður í upphafi skólaárs. Umsjónarkennari skal eftir föngum kynna sér hagi nemenda og fylgjast sem bezt með framförum þeirra, hegðun og ástundun, enda skal hann gefa skólastjórn skýrslu um það, ef óskað er. Telji hann einhvern nemanda sýna vanrækslu í þessum efnum, skal hann skýra skólastjóra frá.

55. gr.

Kennarar skulu leitast við að vera nemendum sínum til fyrirmyndar og hvetja þá til að temja sér hæversku og þrúðmannlega framkomu í skóla og utan.

56. gr.

Skólastjórn tekur ákvarðanir sínar á kennarafundum.

57. gr.

Skólastjóri stýrir kennarafundum og boðar til þeirra, er hann telur þess þörf eða þriðjungur fastra kennara óskar þess.

175

27. sept.

Skýlt er föstum kennurum að sækja kennarafundi að forfallalausum, enda séu fundirnir boðaðir þeim í tæka tíð.

58. gr.

59. gr.

Rétt til þess að sitja kennarafundi hafa allir kennarar skólans og skólalæknir. Stundakennurum er skýlt að sækja fundi, ef skólastjórn óskar þess, en atkvæðisrétt eiga þeir aðeins um þau mál, er varða þá sérstaklega eða störf þeirra.

Skólastjórn heldur gerðabók (kennarafundabók), þar sem skýrt er frá málum þeim, er koma til úrskurðar kennarafundar.

Skólastjóri undirbýr mál undir kennarafund. Þó getur hver kennari borið fram mál á fundinum.

Skólastjóri sér um, að samþykktir kennarafunda komist í framkvæmd, nema fundurinn ákveði annað.

60. gr.

Til úrskurðar kennarafundar koma þau mál, sem skólastjórn eru falin í reglugerð þessari, enn fremur einkunnagjafir, flutningur nemenda milli bekkja, umsóknir ýmsar, refsingar, styrkveitingar, leyfi og það annað, er skólastjóri eða kennarar kunna að skjóta til kennarafundar.

61. gr.

Í skólunum skulu vera húsverðir, er menntamálaráðuneytið skipar að fengnum tillögum skólastjóra, og taka þeir laun úr ríkissjóði samkvæmt launalögum.

Húsvörður skal sjá um dyravörzlu, ræstingu, ljós og hita. Hann skal og eftir föngum annast viðgerðir á því, er aflaga fer, og vera skólastjóra til aðstoðar við eftirlit með húsum skólans, lóðum og munum.

62. gr.

Skólalækna skipar menntamálaráðuneytið til 5 ára í senn og ákveður þeim þóknun fyrir starfann. Skólalæknir skal ásamt skólastjóra og leikfímikennara hafa eftirlit með heilbrigði nemenda og hollustuháttum í skólanum. Honum ber:

- a. að veita utanbæjarnemendum ókeypis læknishjálp;
- b. að skoða alla nemendur skólans rækilega, vega þá og mæla, eigi sjaldnar en einu sinni á vetri;
- c. að gefa öll þau vottorð um heilsufar nemenda, er skólastjórn kann að óska.

63. gr.

Menntamálaráðuneytið setur föstum starfsmönnum skólanna erindisbréf.

VIII. KAFLI

Um skólatíma og leyfi.

64. gr.

Skólaár hefst 20. september og endar 17. júní.

65. gr.

Þessi skulu vera leyfi í skólanum:

1. Fyrsti desember.
2. Jólaleyfi frá 22. des. til 3. jan. að báðum þeim dögum meðtöldum.
3. Öskudagur.
4. Páskaleyfi frá miðvikudegi fyrir skírdag til þriðja í páskum að báðum þeim dögum meðtöldum.

5. Sumardagurinn fyrsti.
 6. Fyrsti maí.
 7. Hvítasunnuleyfi frá laugardegi fyrir til þriðjudags eftir hvítasunnu. Þó er heimilt að halda próf laugardaginn eða þriðjudaginn, ef sérstaklega stendur á.
- Skólastjórn getur enn fremur veitt leyfi einn dag í mánuði („mánaðarfrí“), samkvæmt venjum skólanna. Skólastjórn er og heimilt að fella niður kennslu allt að einum degi í senn, ef sérstaklega stendur á.

175

27. sept.

66. gr.

Hver kennslustund skal vera 45 mínútur.

Hlé skal vera milli kennslustunda eftir nánari fyrirmælum skólastjórna.

67. gr.

Svo skal til haga, eftir því sem unnt er, að kennslu ljúki sem fyrst á laugardögum og heimavinna nemenda um helgar verði sem minnst.

IX. KAFLI

Um nemendur skólanna.

68. gr.

Nemendur skulu temja sér þrúðmannlega framkomu, reglusemi og hreinlæti í skóla og utan, sýna skólastjóra og kennurum hæversku og hlýðni og rækja nám sitt af alúð og stundvisi.

69. gr.

Nemendum eru heimil húsakynni í skólanum til skemmtana sinna og félagslífs eftir nánari ákvæðum skólastjóra, enda gæti þeir reglu og háttprýði.

70. gr.

Nemendur, sem geta ekki sótt skólann sökum veikinda eða annarra gildra ástæðna, skulu tilkynna skólastjóra eða umsjónarkennara forföll, og grennslast þeir eftir ástæðum, ef þörf þykir. Eigi er skylt að taka önnur læknisvottorð gild en vottorð skólalæknis.

Nú sýkist nemandi næmum sjúkdómi eða einhver á heimili hans. Skal þá tafarlaust tilkynna það skólastjóra, og má nemandinn ekki sækja skólann, fyrr en skólastjóri leyfir.

71. gr.

Nú veldur nemandi skemmdum á eignum skólans, og ber honum þá að bæta fullum bótum. Ef fullvist er, að slíkar skemmdir hafi orðið af völdum nemenda í tilteknum bekk, og gangist enginn við, skulu nemendur þess bekkjar bæta sameiginlega.

72. gr.

Nemendum er skylt að takast á hendur umsjón í skólunum eftir fyrirmælum skólastjóra.

X. KAFLI

Um aga og reglu.

73. gr.

Agi skólanna skal miða að því að friða um starf þeirra og ala með nemendum iðjusemi, hófsemd og þrúðmennsku. Skulu kennarar og nemendur leitast við í samningu að glæða heilbrigðan anda í skólunum.

- 175 Nemendur mega aldrei ölvaðir vera eða á þeim sjást, að þeir hafi neytt áfengis.
 27. sept. Áfengi má eigi hafa um hönd í húsakynnum skólanna. Brjótí nemendur gegn þessu, skal skólastjóri vanda um við þá og áminna, og gera forráðamönnum þeirra aðvart um brotið. Skipist nemendur eigi við endurtekna áminningu, ber að víkja hinum brotlegu úr skóla.

Komi kennari til starfa undir áhrifum áfengis, neyti þess í hóbýlum skólans eða vanræki störf sakir vinneyzlu, ber skólastjóra að gera ráðuneytinu aðvart og mun slík hegðun kennara látin varða stöðumissi.

Nú gerist nemandi á annan hátt brotlegur við reglugerð skólanna eða starfsreglur. Skulu kennarar þá vanda um við hann eða tilkynna skólastjóra, ef brotið er stórt. Skipist nemandi ekki við slíkar umvandanir kennara eða skólastjóra, getur skólastjórn vikið honum úr skóla um stundarsakir eða til fulls, enda hafi forráðamanni hans, ef til næst, verið gert aðvart um brotið. Þó getur brot nemanda verið þannig vaxið, að skólastjóri megi vísa honum burt tafar- og skilyrðislaust.

XI. KAFLI

Um gildistöku þessarar reglugerðar.

74. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt lögum nr. 58/1946, um menntaskóla, öðlast þegar gildi.

Þó skulu ákvæði eldri laga og reglugerða um námsefni og námstílhögun gilda um þá nemendur, er lokið hafa ársprófi 1. bekkjar lærdómsdeildar Menntaskólans í Reykjavík eða gagnfræðaprófi við Menntaskólann á Akureyri.

Að öðru leyti en segir í 2. málsgrein er hér með úr gildi numin reglugerð fyrir Menntaskólann í Reykjavík, nr. 3 8. febr. 1937.

Þetta er hér með birt til leiðbeiningar þeim, er hlut eiga að máli.

Menntamálaráðuneytið, 27. september 1951.

Björn Ólafsson.

Birgir Thorlacius.

176

27. sept.

AUGLÝSING

um breyting á gjaldskrá fyrir Rafveitu Akureyrar, nr. 36 16. marz 1951.

V. kafla gjaldskrárinnar orðist svo:

V. Heimild til breytinga.

Bæjarstjórn er heimilt að hækka eða lækka gjöld, sem ákveðin eru í gjaldskrá þessari, um allt að 20%, án sérstakrar staðfestingar ráðuneytisins, enda auglýsi bæjarstjórnin breytinguna í Lögbirtingablaðinu, áður en til hennar kemur.

Gjaldskrárbreyting þessi staðfestist hér með samkvæmt vatnalögum, nr. 15 20. júní 1923, og raforkulögum, nr. 12 2. apríl 1946, til þess að ganga í gildi þegar í stað, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Atvinnumálaráðuneytið, 27. september 1951.

Hermann Jónasson.

Þorv. K. Þorsteinsson.